

LUKIOKOULUTUS

Tällä kyselyllä kerätään valtion koulujen ja yliopistojen harjoittelukoulujen sekä järjestämisluvan saaneiden yksityisten koulutuksen järjestäjien kustannus-, tulo- ja suorit tiedot lukiokoulutuksesta.

Opetus- ja kulttuuriministeriön järjestämisluvan saaneet Rudolf Steiner -koulut sisällyttävät tietoihinsa kaikkien eri kunnissa sijaitsevien toimipisteidensä tiedot. Myös kansanopistoissa järjestettävään lukiokoulutuksen ja ulkomaankoulun kustannustiedot ilmoitetaan tällä lomakkeella.

Päivälukion ja aikuislukion tai aikuislinjan tiedot ilmoitetaan yhteisellä lomakkeella. Aikuislukion järjestämän perusopetuksen kustannuksia ei ilmoiteta tällä lomakkeella, vaan perusopetuksen kustannustietolomakkeella.

Valtionosuuspohjaan kuuluvan toiminnan kustannus- ja tulotietojen tulee vastata tilastointipäivinä (20.1. ja 20.9.) Opetushallituksen tiedonkeruissa ilmoitettuja lukiokoulutuksen opiskelijamäärätietoja.

Kustannukset ja tulot ilmoitetaan täysinä euroina ja suoritteet kokonaislukuina.

Valtionosuuspohjan yleinen rajaus

Kustannustiedot muodostuvat toiminnoittaisista valtionosuuspohjaan kuuluvista menoista ja valtionosuuspohjaan kuulumattomista menoista.

Valtionosuuden kustannuspohjaan sisällytetään kirjanpidon mukaiset lukiokoulutuksen käyttötalouden bruttomenot ja sellaiset investointimenot perustamishankkeista, joiden arvioidut kokonaiskustannukset alittavat valtioneuvoston perustamishankkeelle vahvistaman vähimmäismäärän (RahA 1766/2009, 26 §, 400 000 euroa, ilman alv:a). Palkkausmenot ilmoitetaan kuitenkin nettona, henkilöstökorvauksilla vähennettynä.

Rahoituslain (1705/2009) 44 §:n perusteella myönnettyä harkinnanvaraista ylimääräistä valtionavustusta vastaavat kustannukset, samoin kuin toiminnan kehittämistä, kokeilua, käynnistämistä tai erityistehtäviä varten 44 §:n perusteella myönnettyä avustusta vastaavat kustannukset ilmoitetaan valtionosuuden kustannuspohjaan. Opetus- ja kulttuuriministeriö vähentää keskimääräistä yksikköhintaa laskettaessa lukiokoulutuksen valtakunnallisista käyttökustannuksista koulutuksen järjestäjille 44 §:n nojalla lukiokoulutusta varten myönnettyjä valtionavustuksia vastaavan euromäärän (RahL 1705/2009, 31 § 3 mom).

Valtionosuuspohjaan kuuluvan toiminnan kustannuksiin ja tuloihin ei saa sisällyttää yliopistojen harjoittelukoulujen (normaalikoulujen) opetusharjoittelun ja

opettajankoulutuksen kehittämisen kustannuksia eikä tuloja. Opetusharjoittelun kustannukset ja tulot ilmoitetaan lomakkeella kohdassa Muu valtionosuuspohjaan kuulumaton toiminta.

Valtionosuuspohjan kustannuksiin ei saa sisällyttää opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain, jäljempänä rahoituslain, (1705/2009) 31 §:ssä mainittuja yksikköhintojen laskennassa huomiotta jätettäviä kustannuksia.

Valtionosuuspohjan erityisrajaukset

1. Rahoituslain (1705/2009) 31 §:n mukaiset rajaukset

Perustamishankkeet ja maa-alueiden hankkiminen tai vuokraaminen

Valtionosuuspohjaan ei lueta rahoituslain 36 §:ssä tarkoitetuista valtioneuvoston vahvistaman euromäärän ylittävistä (RahA 1766/2009, 26 §) perustamishankkeista ja maa-alueiden hankkimisesta tai vuokraamisesta aiheutuneita kustannuksia.

Perustamiskustannuksia ovat toiminnallisen kokonaisuuden muodostava tilojen rakentaminen, hankinta, peruskorjaus tai niitä vastaava toimenpide ja niihin liittyvä irtaimen omaisuuden hankinta, jos toimenpiteen arvioidut kokonaiskustannukset ovat vähintään 400 000 euroa (ilman alv:a). Kustannuspohjaan luetaan ns. pienet hankkeet, jotka alittavat em. euromäärän ja joihin ei ole saatu erillistä perustamishankkeen valtionavustusta.

Rahoituskustannukset

Valtionosuuspohjaan ei lueta lainojen hoitokustannuksia eikä laskennallisia tai sisäisiä korkoja.

Käyttöomaisuuden poistot ja korot

Valtionosuuspohjaan ei lueta koulutuksen järjestäjän käyttöomaisuuden poistoja ja korkoja eikä sisäisiin vuokriin sisältyviä poistoja ja korkoja.

Muu valtionrahoituksen piirissä oleva toiminta

Valtionosuuspohjaan ei lueta kustannuksia, joihin myönnetään erikseen lakiin perustuvaa valtionrahoitusta. Työllistämistuella palkattujen osalta voidaan kustannuspohjaan kuitenkin lukea nettomenot.

Kustannuspohjaan ei ilmoiteta rahoituslain (1705/2009) 45 §:n perusteella myönnettyä ylimääräistä valtionavustusta vastaavia kustannuksia. Kustannustiedoissa ei siis ilmoiteta erillisellä valtionavustuksella järjestetyn vieraskielisten opiskelijoiden äidinkielen opetuksen, suomi tai ruotsi toisena kielenä opetuksen tai heidän muun opetuksen tuen kustannuksia eikä myöskään saamen kielen ja romanikielen opetuksen kustannuksia. Saamelaisten kotiseutualueella toimiville koulutuksen järjestäjille saamenkieliseen ja saamen kielen opetukseen rahoituslain 45 §:n perusteella myönnettyä valtionavustusta vastaavia kustannuksia ei myöskään ilmoiteta.

Käyttökustannukset, joihin on myönnetty rahoitusta Euroopan yhteisöjen talousarviosta

Käyttökustannukset, joihin on myönnetty rahoitusta Euroopan yhteisöjen talousarviosta, saadaan lukea valtionosuuspohjaan kuuluviksi käyttökustannuksiksi siltä osin kuin Euroopan yhteisöjen talousarviosta myönnetty ja sitä vastaava valtion talousarvion mukainen erillinen kansallinen rahoitus ei ole niitä kattanut.

Maksullinen palvelutoiminta

Valtionosuuspohjaan ei ilmoiteta kustannuksia, jotka ovat aiheutuneet koulutuksen järjestäjälle sen maksullisena palvelutoimintana järjestämistä palveluista. Maksullisessa palvelutoiminnassa koulutuksen järjestäjä perii järjestämästään koulutuksesta ja muista palveluista maksuja ulkopuoliselta palveluiden hankkijalta, kuten esim. toiselta koulutuksen järjestäjältä, julkiselta tai yksityiseltä yhteisöltä. Maksullista palvelutoimintaa ovat esim. koulutuksen järjestäjän myymät ruokailupalvelut ja henkilöstöruokailu sekä ensisijaisille koulutuksen järjestäjille myydyt koulutuspalvelut. Ensisijaisella koulutuksen järjestäjällä tarkoitetaan koulutuksen järjestäjää, jonka järjestämään koulutukseen opiskelija on otettu suorittamaan tutkintoa ja jolla on oikeus valtionosuuteen.

Hallintokustannukset

Valtionosuuspohjaan voidaan lukea vain välittömästi lukiokoulutuksen järjestämisestä aiheutuneet koulun ja oppilaitoksen oman hallinnon kustannukset ja koulun johtokunnan menot.

Arvonlisäverot

Valtionosuuspohjaan ei lueta tavaroiden ja palveluiden hankintahintoihin sisältyneitä arvonlisäveroja. Yksityisen koulutuksen järjestäjän yksikköhinnassa arvonlisävero kuitenkin huomioidaan korotuksena (RahL 1705/2009, 32 §).

2. Muut erityisrajaukset

Koulutuspalveluiden ostot

Valtionosuuspohjaan luetaan koulutuspalvelujen ostot muilta, esimerkiksi koulutuksen osto toiselta lukiokoulutuksen järjestäjältä tai ammatillisen koulutuksen järjestäjältä. Koulutuksen järjestäjän ostama opetus toisilta (omilta toimintayksiköiltä tai muilta koulutuksen järjestäjiltä) on siis ostajan valtionosuuspohjaan kuuluva kustannus, mutta myyjän maksullista palvelutoimintaa.

Koska meno saa sisältyä valtionosuuspohjaan vain kerran, omien toimintayksiköiden väliset kustannukset tulee kohdentaa kyseessä olevalle yksikölle menonsiirtoina.

Sisäisten palvelujen kustannukset voidaan lukea valtionosuuspohjaan vain silloin, kun kustannukset perustuvat palvelujen todelliseen käyttöön.

Yhteiset kustannukset

Yhteiset kustannukset jaetaan pääsääntöisesti opiskelijamäärien, opetustuntien tai käytössä olevien neliöiden suhteessa (esim. osuus yhteisen opettajan tai muun henkilökunnan palkkaukseen tai yhteiskäytössä olevat tilat).

Valtionosuuspohjaan kuuluvan toiminnan menot

Valtionosuuspohjaan kuuluvat kustannukset eritellään toiminnoittain. Lisäksi toimintokohtaiset kustannukset eritellään palkkauskustannuksiin ja muihin menoihin, jotka ilmoitetaan ilman arvonlisäveroa. Arvonlisäverot ilmoitetaan erikseen toiminnoittain omassa sarakkeessaan.

Palkkaus sisältää palkat ja palkkiot, eläkkeet, eläkekulut sekä muut henkilösivukulut. Näiden tulee vastata koulutuksen järjestäjän lukiokoulutuksen palkkauskustannuksia. Palkkausmenot ilmoitetaan nettona, henkilöstökorvauksilla vähennettynä.

Arvonlisävero-sarakkeelle jaotellaan toiminnoittain tavaroiden ja palveluiden hankintahintoihin sisältyneet kirjanpidon mukaiset arvonlisäverot. Toiminnoittaisen jaon voi tehdä myös arvioiden arvonlisäveroprosenttien perusteella.

Opetus K010

Lukiokoulutuksen varsinainen opetustoiminta. Opetukseen sisällytetään koulutuksen järjestäjän lukiokoulutuksen opetustoiminnan välittömät palkat lakisääteisine henkilösivukuluineen, eläkkeet, opettajien henkilöstökoulutus, materiaalin ja palvelujen ostot, koneiden ja kaluston huolto ja vuokrat, muut kuin koulun ja kodin väliset opiskelijakuljetukset sekä muut opetustoiminnan välittömät menot. Rehtorien, apulaisrehtorien, vararehtorien ja aluerehtorien palkkauksesta opetusvelvollisuuden mukainen osuus ilmoitetaan tässä ja muu osa palkkauksesta sisäisen hallinnon kustannuksina.

Opetustoiminnan osuus kiinteistömenoista ilmoitetaan kohdassa Muut kiinteistökustannukset.

Majoitus K020

Lukiokoulutuksen majoituskustannukset. Myös majoituskustannukset peruskoulun oppilaskodissa lukion opiskelijoiden osalta. Majoituskustannuksissa ei ilmoiteta majoituksen yhteydessä tarjotun ruokailun kustannuksia.

Ruokailu K031

Ruokailukustannuksiin saa lukea opetus- ja kulttuuriministeriön järjestämisluvan perusteella sisäoppilaitosmuotoisesti järjestettyyn koulutukseen osallistuvien opiskelijoiden ruokailukustannukset ja lukion päätoimisille*) opiskelijoille järjestetystä ruokailusta aiheutuneet kokonaiskustannukset; palkat lakisääteisine henkilösivukuluineen, elintarvikkeet, kalusto, laitteet, kuljetukset sekä muut ruokailun järjestämiseen liittyvät kustannukset. Myös ostopalveluna järjestetty ruokailu. Ei kiinteistöistä aiheutuvia kustannuksia, jotka ilmoitetaan kohdassa Muut kiinteistökustannukset.

*) Lukio-opinnot katsotaan päätoimisiksi, kun niiden oppimäärän mukainen laajuus on vähintään 75 kurssia. Lukiokoulutukseen valmistava koulutus katsotaan päätoimiseksi, kun sen laajuus on vähintään 25 kurssia. (LA 810/1998, 15 §)

Milloin ruokala tarjoaa ateriat myös toisen koulutusmuodon opiskelijoille (esim. ammatillinen koulutus jne.), jaetaan ruokailun kustannukset eri koulutusmuotojen kesken ruokailuun osallistuvien opiskelijoiden määrien suhteessa.

Alle 75 kurssin oppimäärää suorittavien lukio-opiskelijoiden (ei koske sisäoppilaitosmuotoisesti järjestetyn koulutuksen opiskelijoita), ulkopuolisten ruokailijoiden ja henkilökunnan maksullisen ruokailun kustannukset ilmoitetaan kohdassa Muu maksullinen palvelutoiminta.

Muu opiskelijahuolto K039

Muu opiskelijahuolto lukuun ottamatta majoitusta ja ruokailua. Muun opiskelijahuollon kustannuksia ovat esim. opiskelijahuoltoryhmän toiminnasta ja opiskelijoiden tapaturmien hoidosta aiheutuneet menot, opiskelijoiden tapaturmavakuutusmaksut, opiskelijatestaukset.

Muun opiskelijahuollon kohtaan ei tule sisällyttää kansanterveys- tai lastensuojelulain alaista toimintaa (esim. kouluterveydenhuollosta, koulupsykologista ja koulukuraattorista aiheutuneet kustannukset). Ne ilmoitetaan lomakkeella kohdassa Muu valtiosuuspohjaan kuulumaton toiminta.

Sisäinen hallinto K061

Koulutuksen järjestäjän välittömästi lukiokoulutuksen järjestämisestä aiheutuneet kustannukset, kuten sisäisen hallinnon palkat lakisääteisine henkilösivukuluineen, eläkkeet, materiaalin ja palvelujen ostot, koneiden ja kaluston vuokrat, lukion johtokuntien kokouspalkkiot ja muut lukion sisäiseen toimintaan liittyvät kustannukset, joita ei voida lukea edellä ryhmiteltyihin kustannuksiin. Rehtorien, apulaisrehtorien, vararehtorien ja aluerehtorien palkkauksesta opetusvelvollisuuden mukainen osuus ilmoitetaan kohdassa opetus K010 ja muu osa palkkauksesta sisäisen hallinnon kustannuksina.

Valtiosuuspohjaan eivät kuulu rahoituslain 31 §:n mukaan sellaiset hallintokustannukset, jotka eivät aiheudu välittömästi lukiokoulutuksen järjestämisestä.

Kiinteistöjen ylläpito

Sisäisiin vuokriin sisältyvät pääomakustannukset K120

Kiinteistöjen ylläpitokustannuksista eritellään sisäisiin vuokriin sisältyvät pääomakustannukset kuten suunnitelman mukaiset poistot, laskennalliset poistot ja korot sekä muut vastaavat laskennalliset kustannuserät.

Sisäiseen vuokraan sisältyvä pääomakustannus ei ole valtiosuuteen oikeuttavaa menoa. Tieto ilmoitetaan kuitenkin tässä kohdassa eikä Muu valtiosuuspohjaan kuulumaton toiminta -kohdassa.

Muut kiinteistökustannukset K062

Kiinteistökustannukset lukuun ottamatta opiskelija-asuntoloita. Myös kiinteistöjä välittömästi palvelevan tontin ja kadun kunnossapitokustannukset. Kiinteistöhenkilökunnan palkat sivukuluineen, eläkkeet, materiaalin ja palvelujen ostot, vuokrat ja muut kiinteistöjen hoitoon sekä ylläpitoon liittyvät kustannukset.

Mikäli kiinteistöjen ylläpito on hoidettu toisen hallintokunnan tai yksikön toimesta keskitetysti ja käytetään ns. kustannusten vyöryttämistä, otetaan vyörytyserä edellä olevassa laajuudessa tässä kohdassa huomioon ilman laskennallisia korkoja ja poistoja, jotka ilmoitetaan kohdassa Sisäisiin vuokriin sisältyvät pääomakustannukset.

Kiinteistöissä sijaitsevien opettajien ja muun henkilökunnan asuntojen sekä ulkopuolisille vuokrattujen asuntojen ja muiden tilojen osuutta ei saa sisällyttää kiinteistökustannuksiin, vaan ne merkitään kohtaan Muu maksullinen palvelutoiminta, mikäli asunnon tai tilan käytöstä peritään vähintään sen kustannuksia vastaava osuus maksuina (korvauksena). Muussa tapauksessa kustannukset ilmoitetaan kohdassa Muu valtionosuuspohjaan kuulumaton toiminta.

Pienet hankkeet K090

Investointeihin sisältyvät valtioneuvoston asetuksella säädetyn euromäärän (RahA 1766/2009, 400 000 euroa) alittavat ns. pienet hankkeet, joihin ei ole saatu erillistä perustamishankkeen valtionavustusta, kaikki tilivuoden menot lukiokoulutuksen osalta yhteensä.

Menot yhteensä K100

Yhteensä kohdat K010+K020+K031+K039+K061+K120+K062+K090

- josta maahanmuuttajien ja vieraskielisten lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen kustannukset K101

Tässä ilmoitetaan edellä ilmoitetuista lukiokoulutuksen valtionosuuspohjaan kuuluvista toiminnoittaisista kustannuksista eriteltynä maahanmuuttajien ja vieraskielisten lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen kustannukset. **Sisäisiin vuokriin sisältyviä pääomakustannuksia ei eritellä tähän.** Mikäli valmistavan koulutuksen kustannukset eivät ole suoraan eriteltävissä muista lukiokoulutuksen kustannuksista, niin valmistavan koulutuksen osuus toiminnoittaisista kustannuksista (esimerkiksi kiinteistökustannuksista tai sisäisen hallinnon kustannuksista) voidaan laskea esimerkiksi valmistavan koulutuksen opiskelijamäärän suhteessa lukiokoulutuksen opiskelijamäärään tai vastaavasti opetustuntien suhteellisesta osuudesta.

Valtionosuustoiminnan tulot (sis. alv:n)

Valtionosuustoiminnan tulot kysytään samaa jakoa noudattaen ja samalla tarkkuudella kuin kunnallisilta lukiokoulutuksen järjestäjiltä Tilastokeskuksen tiedonkeruussa (Kuntatalouden tiedonkeruu /Muut taloustiedot 2018).

Yksityisellä lukiokoulutuksen järjestäjällä, yliopiston harjoittelukoululla tai valtion ylläpitämällä lukiolla ei välttämättä ole kuitenkaan ilmoitettavia tuloja joka kohtaan valtionosuustoiminnan tuloissa.

Valtionosuustoiminnan tuloihin ei merkitä lukiokoulutuksen käyttökustannuksiin saatua yksikköhintaperusteista valtionosuusrahoitusta eikä valtion koulujen ja yliopistojen harjoittelukoulujen saamaa valtion budjetin perusteella jaettua perusrahoitusta.

Valtionosuustoiminnan tuloihin ei tule ilmoittaa myöskään rahoitusta, joka on saatu rahoituslain 36 §:ssä tarkoitettuun valtioneuvoston vahvistaman euromäärän ylittävään (kokonaiskustannukset vähintään 400 000 euroa, RahA 1766/2009, 26 §) perustamishankkeeseen vaan ne ilmoitetaan investointien tuloihin.

Valtionosuustoiminnan tuloja ovat esimerkiksi opetus- ja kulttuuriministeriön ja Opetushallituksen myöntämät avustukset, kunnalta tai kuntayhtymältä saatu rahoitus, ulkopuolisilta, esimerkiksi yrityksiltä, säätiöiltä, yhdistyksiltä tai yksityishenkilöiltä saatu rahoitus sekä omilta opiskelijoilta perittävät maksut.

Valtionosuustoimintaan kuuluvat tulot ilmoitetaan arvonlisäverollisina.

Valtionosuustoiminnan tulot ilmoitetaan eriteltyinä seuraavasti:

- myyntitulot
- maksut
- tuet ja avustukset
- vuokratulot, ulkoiset
- vuokratulot, sisäiset
- muut tulot

Myyntitulot eritellään rahoituslähteittäin seuraavasti; valtion rahoitus, kuntien rahoitus, rahoitus kuntayhtymältä sekä rahoitus muilta.

Myyntituloja ovat lukiokoulutuksen valtionosuustoimintaan kuuluvan käyttöomaisuuden myynnistä saadut tulot. Kohtaan merkitään esimerkiksi käytetyn kaluston tai laitteiston myynnistä saadut tulot. Koulutus- tai ruokailupalvelujen myynnin ja vuokraustoiminnan tuloja ei merkitä tähän, vaan ne merkitään lomakkeella koulutuspalvelujen myynnin tai muun maksullisen palvelutoiminnan tuloihin.

Maksut kohtaan merkitään omilta opiskelijoilta perityt lukukausi-/lukuvuosi- tai kurssimaksut. Lisäksi kohtaan merkitään esimerkiksi omilta lukiokoulutuksen opiskelijoilta perityt materiaalmaksut, kopiointimaksut ja kirjastomaksut.

Vanhempien maksamat tukimaksut koulun ylläpitäjälle kirjataan kohtaan Valtionosuuspohjaan kuulumattoman toiminnan menot ja tulot /Muun valtionosuuspohjaan kuulumattoman toiminnan tulot, mikäli vanhempien maksut ovat luonteeltaan yleiskatteellisia tukimaksuja eikä niitä ole kohdennettu suoraan lukiokoulutuksen järjestämiseen.

Tuet ja avustukset ovat tulonsiirtoja, jotka eivät ole korvausta suoritteiden myynnistä. Saadut tuet ja avustukset eritellään kohtiin työllistämistuet, muut tuet ja avustukset

valtiolta, tuet ja avustukset kunnilta ja kuntayhtymiltä, tuet ja avustukset sosiaaliturvarahastoilta (mm. Kela), Euroopan Unionilta saadut tuet ja avustukset sekä muilta saadut tuet ja avustukset.

Kohtaan Muut tuet ja avustukset valtiolta merkitään esimerkiksi valtion rahoitus, joka on myönnetty erikseen lakiin perustuvana. Kohtaan merkitään myös rahoituslain (1705/2009) 44 §:n perusteella myönnetty harkinnanvarainen ylimääräinen valtionavustus, samoin kuin toiminnan kehittämistä, kokeilua, käynnistämistä tai erityistehtäviä varten 44 §:n perusteella myönnetty avustus. Lisäksi Muut tuet ja avustukset valtiolta -kohtaan merkitään rahoituslain (1705/2009) 45 §:n perusteella myönnetty ylimääräinen valtionavustus vieraskielisten opiskelijoiden äidinkielen opetukseen, suomi tai ruotsi toisena kielenä opetukseen tai heidän muun opetuksen tuen tai saamen kielen ja romanikielen opetukseen myönnetty avustus. Myös saamelaisten kotiseutualueella toimiville koulutuksen järjestäjille saamenkieliseen ja saamen kielen opetukseen rahoituslain 45 §:n perusteella myönnetty valtionavustus merkitään kohtaan Muut tuet ja avustukset valtiolta.

Tuet ja avustukset Euroopan Unionilta kohtaan merkitään Euroopan Unionilta saadut tuet ja avustukset ja EU-hankkeisiin valtiolta saatu kansallinen osuus.

Vuokratulot eivät ole valtionosuustoiminnan tuloja. Vuokratulot merkitään kohtaan Muu maksullinen palvelutoiminta.

Muut tulot. Kohtaan merkitään muut valtionosuustoiminnan tulot kuin edellä mainitut.

Valtionosuuspohjaan kuulumattoman toiminnan menot ja tulot

Koulutuspalvelujen myynti K192

Koulutuspalvelujen myynnin menoihin ja tuloihin ilmoitetaan toiselle koulutuksen järjestäjälle, yksityishenkilölle tai julkiselle tai yksityiselle yhteisölle myydyin koulutuksen menot ja tulot. Koulutuspalvelujen myyntiä on esimerkiksi toiselle lukiokoulutuksen järjestäjälle myyty koulutus tai ammatilliselle koulutuksen järjestäjälle myyty koulutus tai kustannukset, jotka liittyvät kaksoistutkinnon suorittajien opiskeluun lukiossa ammatillisen koulutuksen järjestäjän toimiessa ensisijaisena koulutuksen järjestäjänä. Ensisijainen koulutuksen järjestäjä on se koulutuksen järjestäjä, joka ilmoittaa opiskelijan valtionosuusrahoituksen perusteena olevaksi opiskelijaksi.

Koulutuspalvelujen myynnin menot ja tulot ilmoitetaan arvonlisäverollisina, yhteensä summana.

Muu maksullinen palvelutoiminta K197

Muuta maksullista palvelutoimintaa on esimerkiksi koulutuksen järjestäjän myymät ruokailupalvelut, kahviotoiminta ja tilojen vuokraus ulkopuolisille. Kohtaan merkitään kaikille muille kuin lukion päätoimisille opiskelijoille järjestetyn ruokailun menot ja tulot. Tässä ilmoitetaan oman henkilökunnan ruokailun, aikuis- ja aineopiskelijoiden ruokailun menot ja tulot sekä ulkopuolisille tarjottujen ruokailupalvelujen menot ja

tulot. Muuhun maksulliseen palvelutoimintaan kuuluu myös henkilökunnan asuntolasta, koulun tilojen iltakäytöstä muuhun kuin lukiokoulutukseen sekä esimerkiksi liikuntahallin tai uimahallin vuokraustoiminnasta syntyneet menot ja tulot.

Muun maksullisen palvelutoiminnan menot ja tulot ilmoitetaan arvonlisäverollisina, yhteensä summana.

Muu valtionosuuspohjaan kuulumaton toiminta K198

Muihin valtionosuuspohjaan kuulumattomiin menoihin ilmoitetaan sellaiset menot, joita ei huomioida yksikköhintoja laskettaessa ja jotka eivät kuulu maksullisen palvelutoiminnan menoihin.

Muita valtionosuuspohjaan kuulumattomia menoja ovat:

- yliopistojen harjoittelukoulujen opetusharjoittelun kustannukset ja opettajankoulutuksen kehittämisen kustannukset
- erikseen lakiin perustuvaa rahoitusta vastaavat menot (esimerkiksi työllistämistuella palkattujen henkilöiden palkkaus- kustannuksista tuella katettu osuus)
- rahoituslain 45 §:n mukaan maksettuja avustuksia vastaavat menot
- Euroopan yhteisöjen talousarviosta myönnettyä ja sitä vastaavaa valtion talousarvion mukaista erillistä kansallista rahoitusta vastaavat menot
- koulumatka-avustus
- kansanterveys- tai lastensuojelulain alaisen toiminnan menot (esim. kouluterveydenhuollosta, koulupsykologista ja koulukuraattorista aiheutuneet kustannukset)
- rahoituskustannukset

Muut valtionosuuspohjaan kuulumattomat menot kohdassa ei kuitenkaan ilmoiteta sisäisiin vuokriin sisältyviä pääomakustannuksia, jotka on ilmoitettu jo kohdassa K120, eikä myöskään poistoja, jotka ilmoitetaan kohdassa K90X1 tai kohdassa K90X2.

Muihin valtionosuustoimintaan kuulumattomiin tuloihin ilmoitetaan ne tulot, joita ei ole ilmoitettu valtionosuustoiminnan tuloissa eikä koulutuspalvelujen myynnin tai muun maksullisen palvelutoiminnan tuloissa. Tähän merkitään esimerkiksi koulumatkatuki, jonka Kansaneläkelaitos on myöntänyt koulutuksen järjestäjälle sen järjestämistä opiskelijakuljetuksista. Kohtaan merkitään myös vanhempien maksamat tukimaksut koulun ylläpitäjälle, mikäli vanhempien maksut ovat luonteeltaan yleiskatteellisia tukimaksuja eikä niitä ole kohdennettu suoraan lukiokoulutuksen järjestämiseen.

Muut valtionosuuspohjaan kuulumattomat menot ja tulot ilmoitetaan arvonlisäverollisina, yhteensä summana.

Poistot K90

Poistot eritellään lukiokoulutuksen valtionosuustoimintaan kuuluviin investointeihin kohdistuviin poistoihin ja maksullisen palvelutoimintaan /muuhun toimintaan kuuluviin investointeihin kohdistuviin poistoihin.

Investoinnit

Investointeihin liittyvät menot ja tulot eritellään lukiokoulutuksen valtionosuustoimintaan kuuluviin investointeihin ja maksullisen palvelutoimintaan/ muuhun toimintaan kuuluviin investointeihin.

Investointien menot ilmoitetaan ilman arvonlisäveron osuutta ja erikseen investointien menoihin sisältyneen arvonlisäveron osuus.

Lukiokoulutuksen valtionosuustoimintaan kuuluvat investointimenot kohdassa ilmoitetaan vuoden 2018 kirjanpidon mukaisten lukiokoulutuksen järjestämiseen liittyvien investointimenojen yhteismäärä. Ilmoitettaviin investointimenoihin tulee sisältyä myös valtioneuvoston asetuksella säädetyn euromäärän (RahA 1766/2009, 400 000 euroa) alittavat ns. pienet hankkeet, jotka on ilmoitettu aiemmin lomakkeella kohdassa Valtionosuuspohjaan kuuluvan toiminnan menot.

Investointimenot ovat koneiden, kalustamisen, rakentamisen ja perusparantamisen kustannuksia, siltä osin kuin ne käsitellään kirjanpidossa investointimenoina. Investoinnit ilmoitetaan ennen tilivuoden poistojen vähentämistä.

Maksullisen palvelutoiminnan /muun toiminnan investointimenot kohdassa ilmoitetaan esimerkiksi muussa toiminnassa kuin lukiokoulutuksessa käytettävän monitoimitilan, urheiluhallin tai esimerkiksi uimahallin investointimenot.

Investointitulot kohtaan merkitään valtiolta, kunnilta ja muilta saadut avustukset ja muut tulot. Investointitulot ilmoitetaan arvonlisäverollisina, yhteensä summana.

Suoritteet

Opetustuntien lukumäärä kpl/v

Opetustoiminta S200L001

Lukiokoulutuksen pidetyt opetustunnit vuositunteina kalenterivuoden 2018 aikana eli kevätlukukausi 2018 + syyslukukausi 2018, ilman maksullisen palvelutoiminnan opetustunteja (ei vuosiviikko-tunteja).

Opetustunneiksi luetaan 45 - 60 minuuttia kestävä kontaktiopetustapahtuma eli luokkatunnit ja verkko-opetuksena annettu kontaktiopetus opettajalle määritellyn tuntimäärän mukaisesti. Myös tukiopeus lasketaan mukaan.

Opetustunteihin ei lueta sellaisia opettajien erityistehtäviä, joissa ei ole mukana oppilaskontaktia, eikä suunnittelutunteja, kerhotunteja tai kerroinlisä.

Maksullinen palvelutoiminta S200L015

Muille myytyjen opetuspalveluiden opetustunnit.